

אולם כתב הרה"ק הרבי אלימלך מליז'ענסק ז"ע (אשר העיד הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין ז"ע שכבר חמש מאות שנה שלפני שהוא בא לעולם כבר החל לרדת שפע לעולם בזכות שהוא עתיד לבוא לעולם, ובוודאי אחר שהוא בא לעולם שהוא משפיע שפע רב בכל העולמות) בספרו הקדוש "נועם אלימלך" חלק ליקוטי שושנה" שהמלאכים רועדים כי הם יודעים שכל הקיום שלהם הוא בזכות עם ישראל, ואם לא יהיה קיום לעם ישראל אזי גם הם עצמם התבטלו, ועל כך הם רועדים ביום ראש השנה.

ומוסיף ואומר הרבי רבי אלימלך: שגם בא הקב"ה אל השטן שמקטרג על עם ישראל ואומר לו, דע לך שאם אקבל את קטרוגך לפגוע בעם ישראל, אזי יתבטלו עם ישראל גם המלאכים יתבטלו ואתה בתוכם, ממילא מיד שותק השטן ולא משטין על כלל ישראל.

ונראה לומר בדרך אחרת, כי באמת השטן טוען ואומר לפני בורא עולם, כי מוכן הוא למות, העיקר לאבד את ישראל.

וכנגד טענה זו אנו אומרים בתהילים (פרק ק"ח, "ב): "סבונני כְּדַבְּרִים דַּעְכוּ קֹאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם ה' כִּי אֲמִילֵם"

טבע הדבורים שעל ידי עקיצתם הן מתות, ובכל זאת הן עוקצות ומסכימות למות העיקר לפגוע בשני. כך השטן מוכן לאבד עצמו בשביל לפגוע בעם ישראל.

אולם "דעכו כאש קוצים" הדבורה העשן מרחיק ומבריח אתה. אף על השטן נאמר "והרשעה כולה כעשן תכלה" ויש גירסא "בעשן תכלה", והוא העשן היוצא מעקידתו של יצחק אבינו, שהסכים להיעקד על גבי המזבח ולמסור נפשו, ובמסירות נפשו של יצחק הוא מבטל את מסירות נפש של השטן ומבטלו ואינו יכול לקטרג על עם ישראל.

*****

בחאלב שבסוריה היה יהודי רשע שעבר בשאט נפש על המצוות והלשין על אחיו היהודים בפני הרשויות. הוא מסר את ממונם של ישראל ואמר לממונה על המכס כמה מס עליו לגבות מכל יהודי: "לפלוגי יש הכנסה צדדית שאינו מדווח עליה, ואלמוני מברוח סחורות". כולם סבלו ממעלליו והתרחקו ממנו, שמו היה מנואץ בפי כל אחיו. חלפו הימים ואותו רשע הלך לבית עולמו, ולכל יהודי סוריה היתה הצלה והרווחה.

כמה שנים לאחר מכן, הגאון רבי שלמה לניאדו, מחבר שו"ת 'בית דינו של שלמה' למד בחדרו. לפתע נשמעה נקישה על דלתו. אחד מסוחרי העיר נכנס והשיח את ליבו לפני הרב. הוא סיפר בהתרגשות שריב נתגלע בינו לבין סוחר מסוים, והוא רואה עצמו עשוק ומרומה. ועתה נודע לי, שבעל ריבו מתעתד לגשת לרשויות ולהלשין עליו שאינו משלם מס אמת. "אין זה נכון", טען הסוחר, "אבל הרשויות יאטמו את לבם, יחרימו את כל הסחורה שברשותי ויבדקו בספרי חשבונותיי. ועד שייזכרו בצדקתי, תהיה חנותי סגורה ואפסיד כסף רב".

נרעש הרב ושלח את משרתו לקרוא לאותו סוחר. הלה מיהר לבוא, והרב הוכיחו במילים נרגשות: "כיצד מעז אתה לגשת ולמסור את ממונם של ישראל?! כלום זו הדרך ליישב מחלוקות?! האין דין תורה בישראל?! אם אתה סבור שפלוגי הונה אותך, אדרבה - תבע אותו לדין תורה ותצא צדקתך לאור. אבל ללכת ולהלשין?! האם לא סבלנו די מאותו מלשין בזוי, יישחקו עצמותי, שמירר את חיינו כל ימיו, והכל זוכרים אותו לדיראון עולם?! התרצה להיות כמוהו?!"

"חלילה", הזדעזע הסוחר וקיבל על עצמו להגיש את תלונתו לפני הרב ולקבל את הכרעתו.

הלך הרב לניאדו לישון באותו לילה וחלם חלום. לתדהמתו ראה את אותו מלשין שהלך לעולמו לפני כמה שנים, כשפניו קורנות כפני צדיק נשגב, ועיניו מוכיחות ונוקבות. "מדוע הכפשת את זכרי?!", שאל את הרב.

הרב הקיץ משנתו בבהלה ואמר לעצמו: איך ייתכן שאותו רשע גדול ידבר כך מהעולם העליון?! אין זה אלא חלום שווא! הרב חזר לשנתו, והמלשין הופיע שוב בחלמו והרעים בקולו: "אתבע אותך לדין תורה לפני פמליא של מעלה".

קם הרב בחרדה והחל לחשוב כי יש דברים בגו. הוא קיבל על עצמו תענית חלום וטבל במקווה טהרה. לאחר התפילה זימן אליו אחד מאנשי חברה קדישא, הלך עמו לבית הקברות וביקש ממנו שיפתח את קברו של אותו מלשין מנוודה ודחוי.

נטל האיש את המעדר וחרפ סביבות הקבר, והנה הגופה שלמה כביום קבורתה, לא שלטו בה רימה ותולעה! הורה הרב לכסות את הקבר, ושב לביתו משתומם ונבוך. התפלל לה' להודיעו מה פשר הדבר, ובלילה לפני שנתו עשה שאלת חלום.

הופיע המלשין בחלמו והחל לספר: שלחוני אליך כמשאלתך. דע לך, שרבות היו עבירותיי ומועטות זכויותיי, זלזלתי בכל דבר קודש ועברתי בשאט נפש על כל העבירות שבתורה, מסרתי ממון ישראל לשלטונות, והייתי רע לכל. אבל פעם אחת, בשנת בצורת ורעב, בא

לביתי יהודי כחוש וחלש מאוד. בקול רועד סיפר לי על אשתו ושמונת ילדיהם, שמזה שלושה ימים לא בא דבר מאכל לפיהם. חלקם בוכים והאחרים התעלפו ודממו. אותה שעה נכמרו רחמי עלי ושלחתי לביתו את כל האוכל שהיה בביתי.

עליתי למשרדי המושל ואמרתי לממונה על המס: "תמיד אני ממלא את בקשותיך ומוסר את כספי אחי היהודים לאוצר המלוכה. עכשיו באתי לבקש ממך בקשה אחת".

אמר הממונה: "אם במסגרת החוק היא, אעשה ככל יכולתי".

"יש כאן אדם עני, חלש ורעב. ברצוני למצוא לו משרה", אמרתי.

"אוכל למנותו על שקילת צמר הגפן לצורך חישוב המס", ענה הממונה.

בישרתי לאיש את הבשורה, וכך החייתי עשר נפשות.

כשהגיעה שעת ועליתי למרום, הביאו מאזני ענק לשקול את כל מעשיי. על הכף השמאלית ערמו את עוונותיי שהיו רבים מספור ושחורים משחור. ואילו הכף הימנית היתה ריקה וקלה... אז הביאו מלאכי רחמים את אותה משפחה, הניחו את האב והאם ואת שמונת ילדיהם על הכף הימנית, והמצווה האחת הזאת הכריעה את דיני לזכות!

אמר לו הרב: "נענית לך, מחל לי על שדיברתי בגנותך!"

הנפטר מחל לרב והסתלק לעולמו. הרב לניאדו ניעור משנתו, ואמר בפליאה: "אכן, אל לנו לדבר בגנות אף אדם, ותמיד לדון כל אחד לכף זכות, כי לא נדע איך יוכרע דינו בעולם העליון".

כעין זה כותב בספר מעיל צדקה (לבעל שבט מוסר אות תל"א) הוא מביא בשם המדרש, מעשה ברשע אחד שלא נתן צדקה כל ימי חייו, וכאשר חלה ועמד למות, אירע שלא היה בביתו מה לאכול כי אם ביצה אחת, וכאשר רצה לאכול את אותה ביצה, בא עני לפתחו וביקש ממנו נדבה, וציוה הרשע שיתנו לו ביצה זו, לאחר ג' ימים מת אותו רשע, לימים בא אותו רשע בחלום לבנו ואמר לו, שירבה לעסוק בעוה"ז בענייני צדקה וחסד, כי הביצה אשר נתן לעני לפני מותו, הכריעה את דינו לזכות נגד כל עוונותיו וזכה לבוא לגן עדן. עכ"ד.

וצריך להבין, כיצד על ידי מעשה חסד אחד הכריע את עצמו לכף זכות לאן נעלמו כל העבירות שעשה?

אחד מבעלי החסד בירושלים היה רבי משה שכטר זצ"ל נפטר בחודש שבט תשע"א, היה גבאי צדקה וכל יום היה אוסף כסף עבור נזקקים, יום אחד ניגש אליו יהודי בשם הרב קלצקין, ואמר לו שראה בספר מעלות המידות שאף שמכל מצוה נברא מלאך, מכל מקום המלאכים שנבראים ממצות חסד רצים מאוד מהר, וכשאדם נפטר, הם מקדימים ורצים להעיד עליו לטובתו. והם מקדימים את המקטרגים. שנאמר "חסד ואמת יקדמו פניך".

בכל פעם שהיה רבי משה רואה את הרב קלצקין היה ניגש אליו שייגד לו שוב את דברי מעלות המידות והיה מתחזק מזה, לאחר שרבי משה נפטר הוא הגיע בחלום להרב קלצקין ושאלתו מה קורה שם? ענה: לא מספרים! לא מספרים! אבל מה שאמרת לי מספר מעלות המידות הוא נכון מאוד תחטוף מהר.

והנה יש מה שנקרא "רושם ראשוני" האדם בד"כ נשפט על פי הרושם הראשוני, כך גם בשמים, וממילא האדם העושה חסד, המלאכים שנבראו מן החסד שעשה בעולם הזה באים ראשוניים לפני כסא הכבוד, הרושם הראשוני שלו הוא חיובי ולכן יזכה לגן עדן על אף כל העבירות שעשה (כמובן לאחר שיכפרו לו עליהם).

כך גם בענין הדין בראש השנה, המרבים לעשות חסד ונתינת צדקה הרושם הראשוני שלהם בשמים הוא חיובי, וזוכים לשנה טובה.

מסופר על החפץ חיים זצוק"ל, שיום אחד בא אליו הנכד שלו בא ושאל אותו בתמימות: "סבא בן כמה אתה?" החפץ חיים לא ענה לו. לאחר כמה זמן שנפרד הנכד מהסבא, הושיט החפץ חיים את ידו לכיסו ונתן לו כמה מטבעות. הנכד הודה ופנה ללכת.

קרא לו החפץ חיים ושאל אותו: "מדוע לא ספרת את הכסף שנתתי לך?" השיב הנכד בפשטות: "מה שהסבא נתן לי חשוב אצלי, בלי ערך כמה". נענה אליו החפץ חיים: "אתה שומע מה אתה מדבר? מה שהקב"ה נתן לי איני סופר...".

שעומדים אנו בסוף שנה, צריך לדעת להוקיר את המתנה הנפלאה שבורא עולם נתן לנו: עוד שנת חיים. קודם כל להודות לבורא עולם על עצם החיים שהוא נתן לנו.

ורק לאחר שאנחנו מודים לבורא עולם על מה שנתן לנו אפשר לבקש ולהעביר לעוד שנים נוספות.

ואמרנו בדרך רמז תשע"ח ראשי תיבות: תודה על שנת חיים, תשע"ט - תקבל עוד שנים טובות.